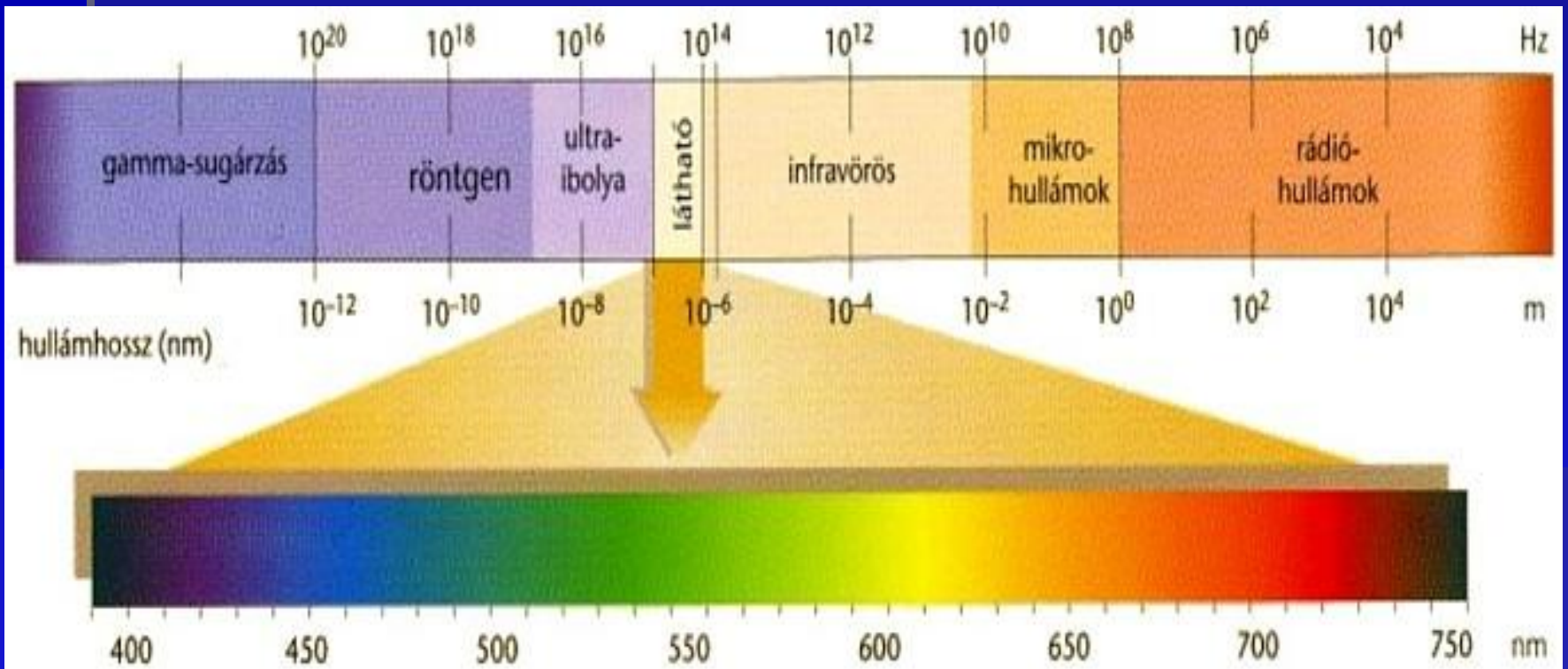

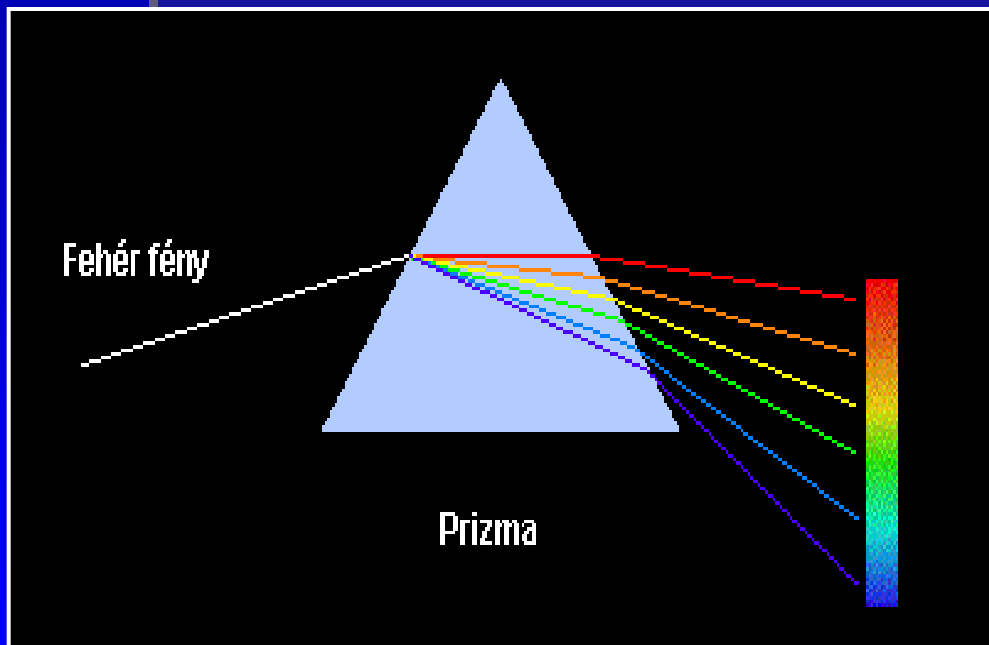
EGY KIS
SZÍNELMÉLET

ELEKTROMÁGNESES SUGÁRZÁS

Prizma színbontása

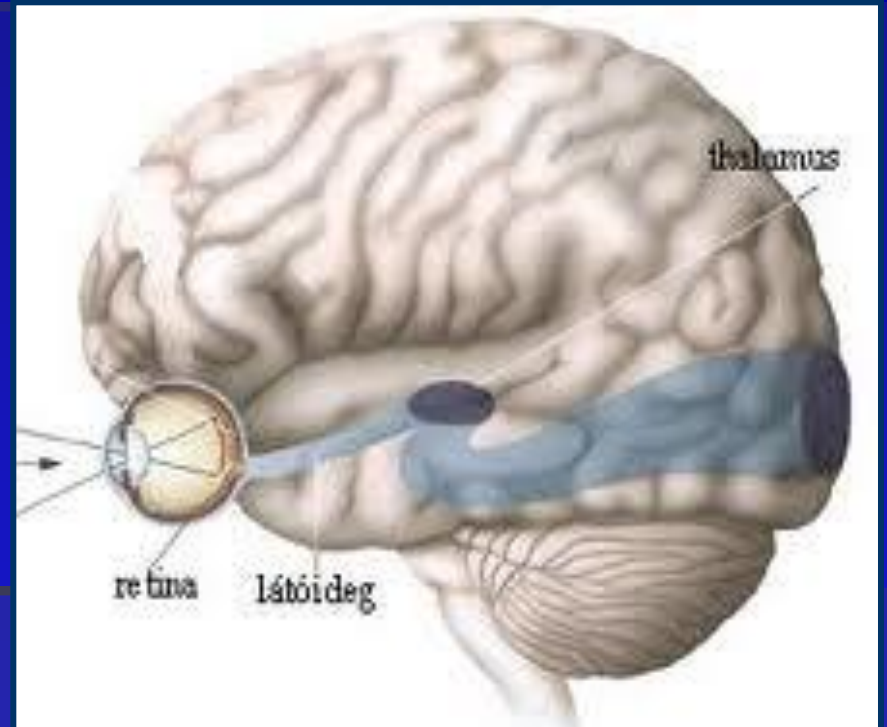
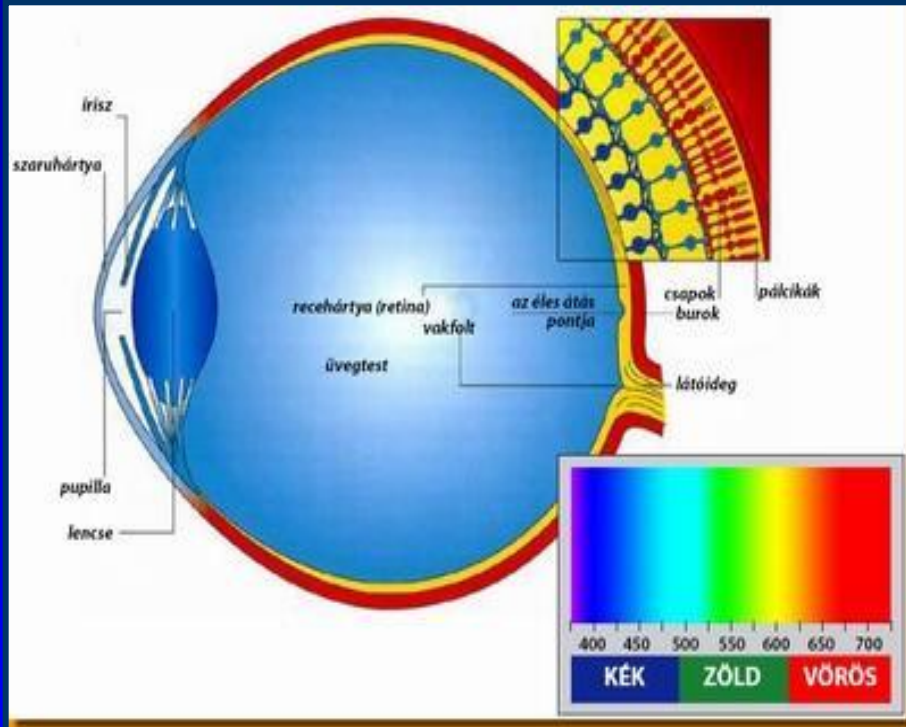
Newton

Pongyolapitypang a mi és egy rovar szemével

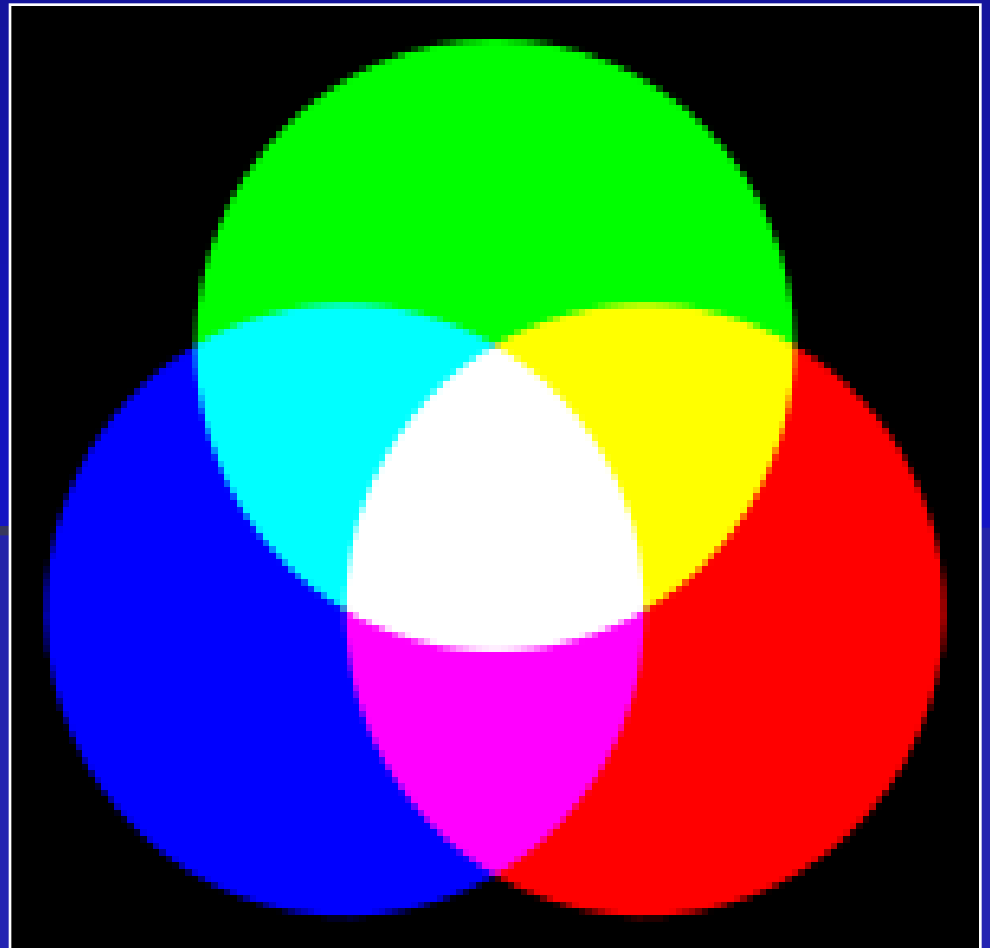

Az emberi szem és agy

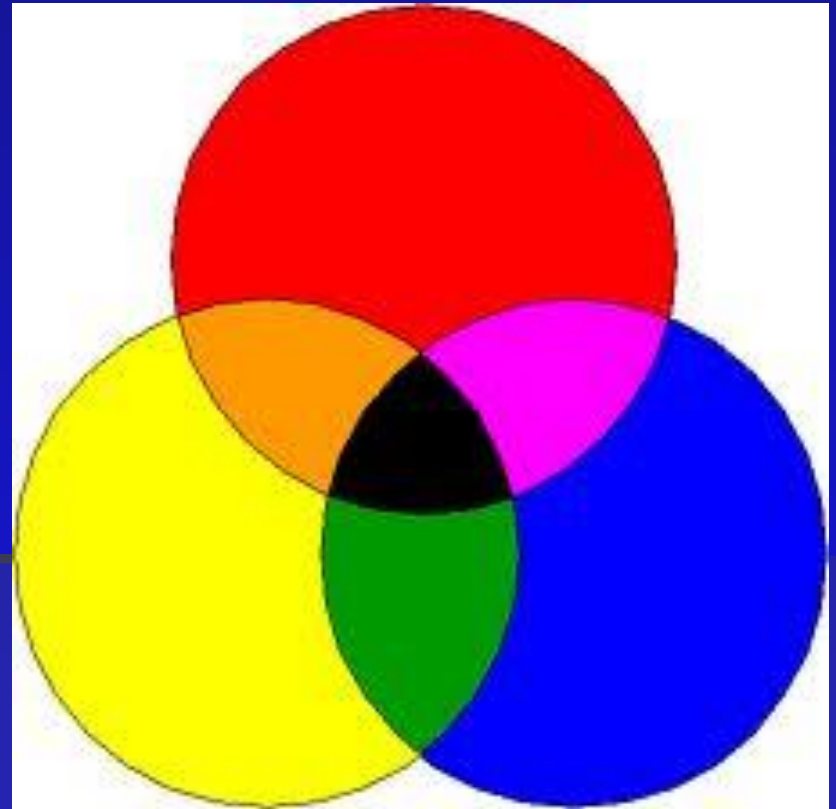
Additív, összeadó színkeverés

- Fények egymásra vetítése,
- spektrum összeadódik,
- eredmény fehér

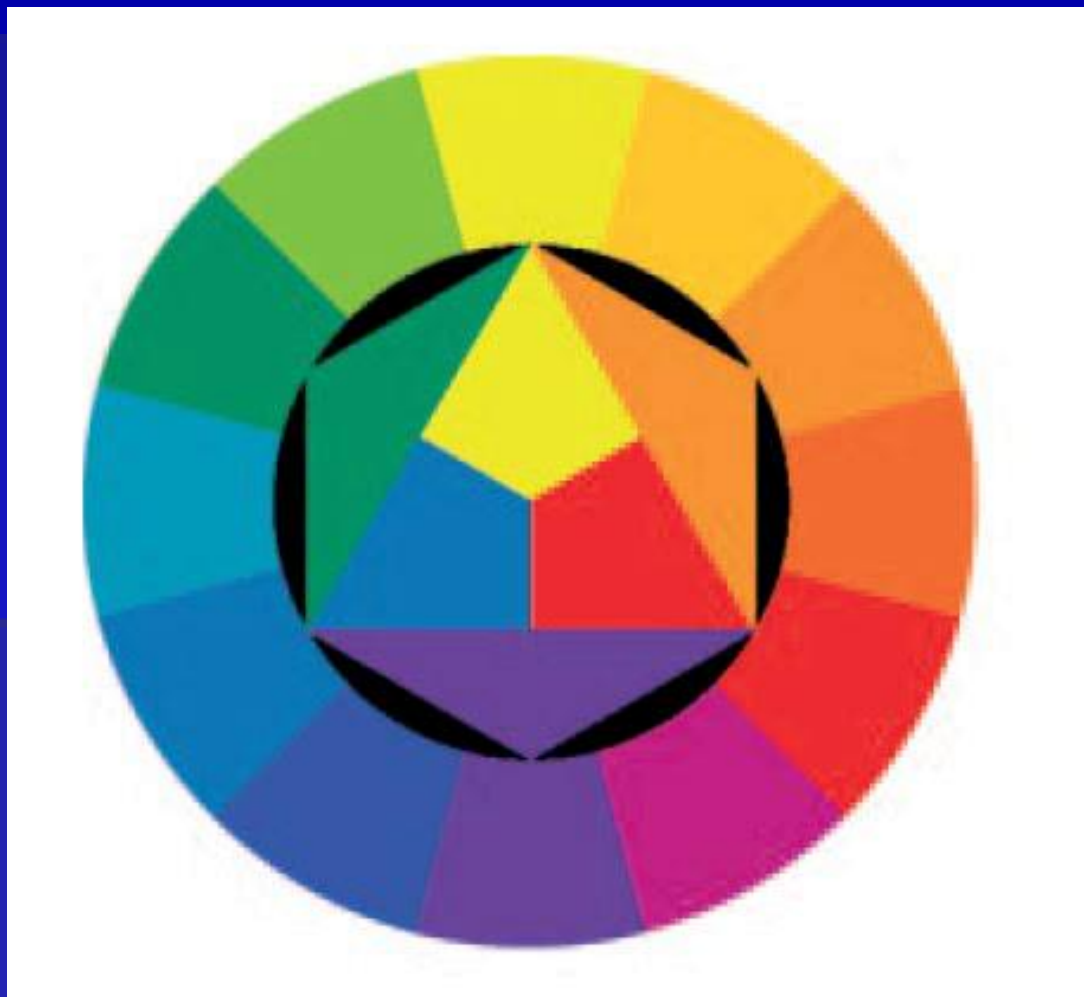
Szubsztraktív, kivonó színkeverés

- Festékek keverése,
- az elnyelődés összeadódik
- eredmény fekete.

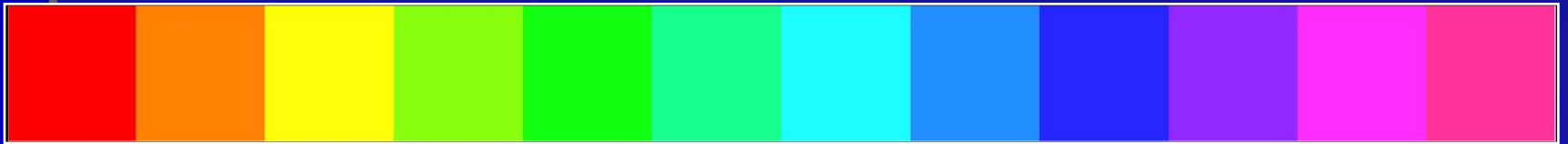
A színekör

Johannes Itten

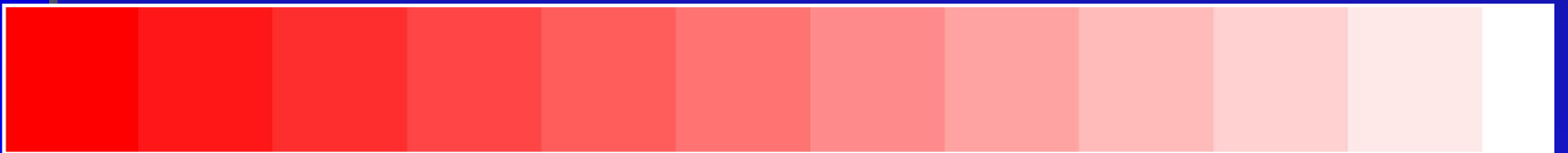

A SZÍNEK JELLEMZŐI

SZINEZET, SZÍNÁRNYALAT

TELÍTETTSÉG, SZATURÁCIÓ

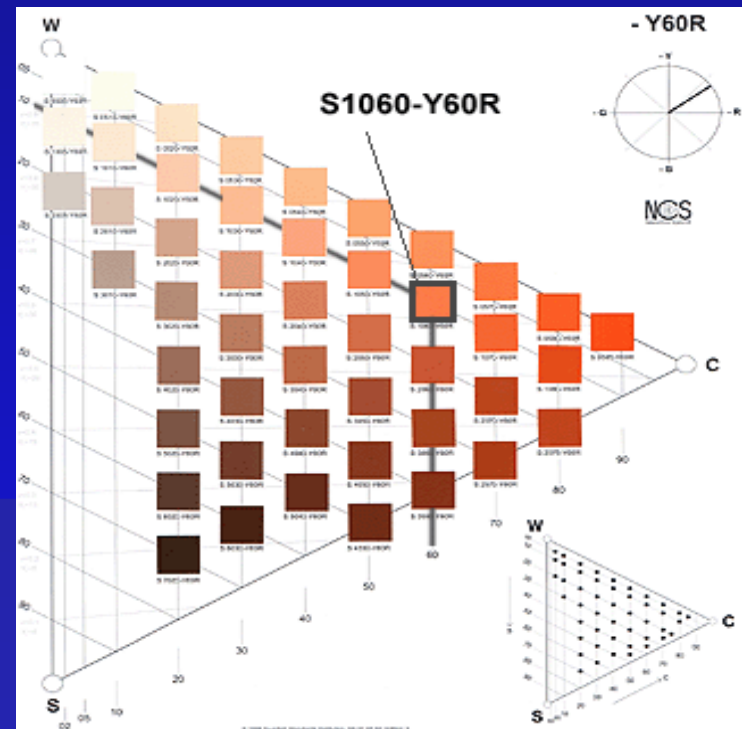
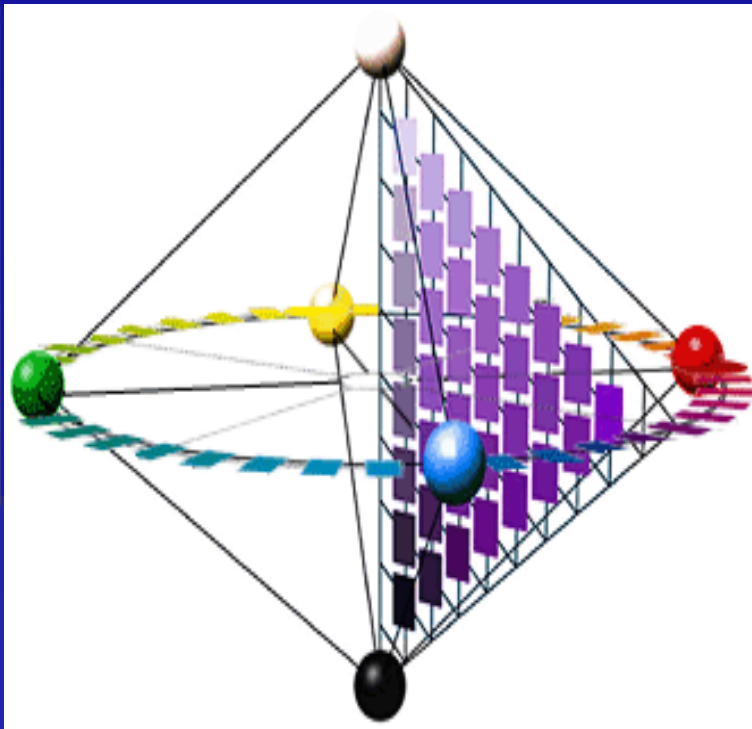
VILÁGOSSÁG, TÓNUS

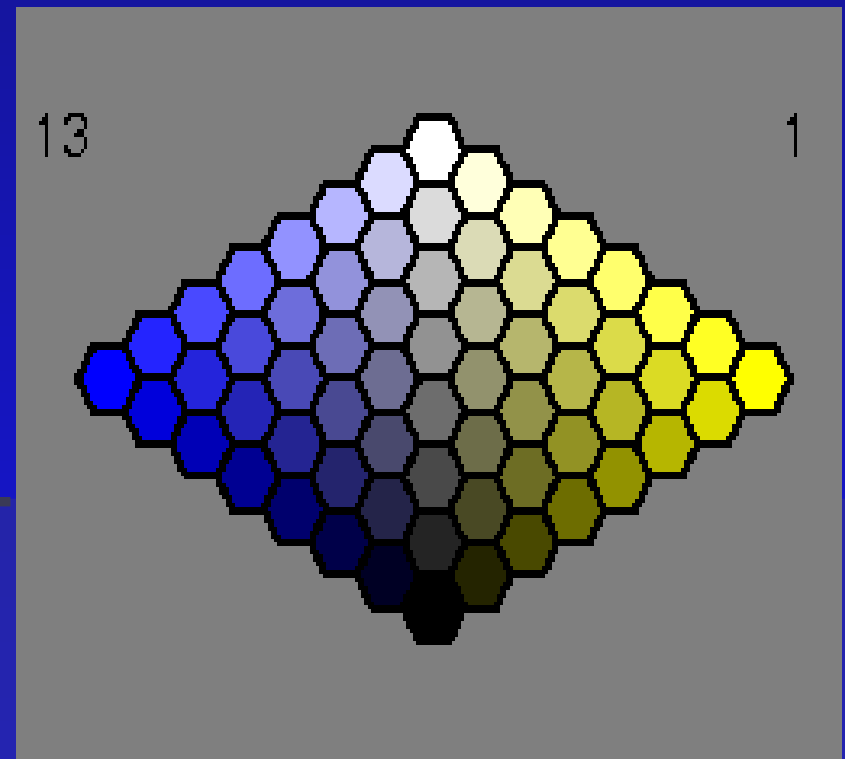
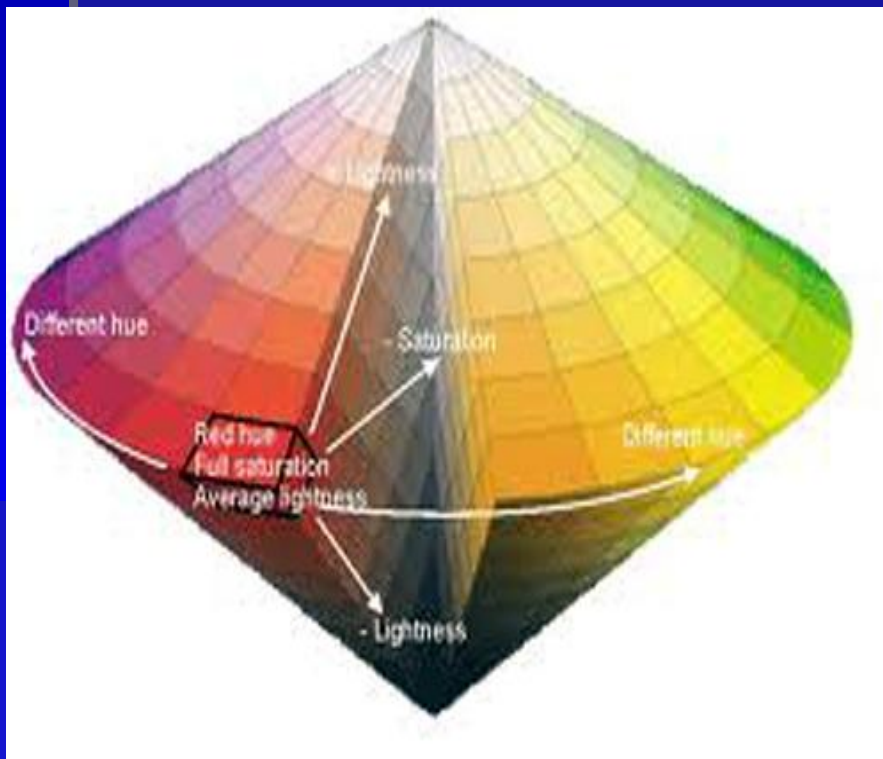
"Mindazt, amit költőként alkottam — szokta Goethe mondogatni — nem sokra tartom.

Kiváló költők éltek koromban, még kiválóbbak előttem, s hasonlóan kiválók fognak élni utánam. De hogy századomban a színtan bonyolult tudományában én vagyok az egyetlen, aki tudja az igazat, erre büszke vagyok, és ezért sokak fölött állónak érzem magam."

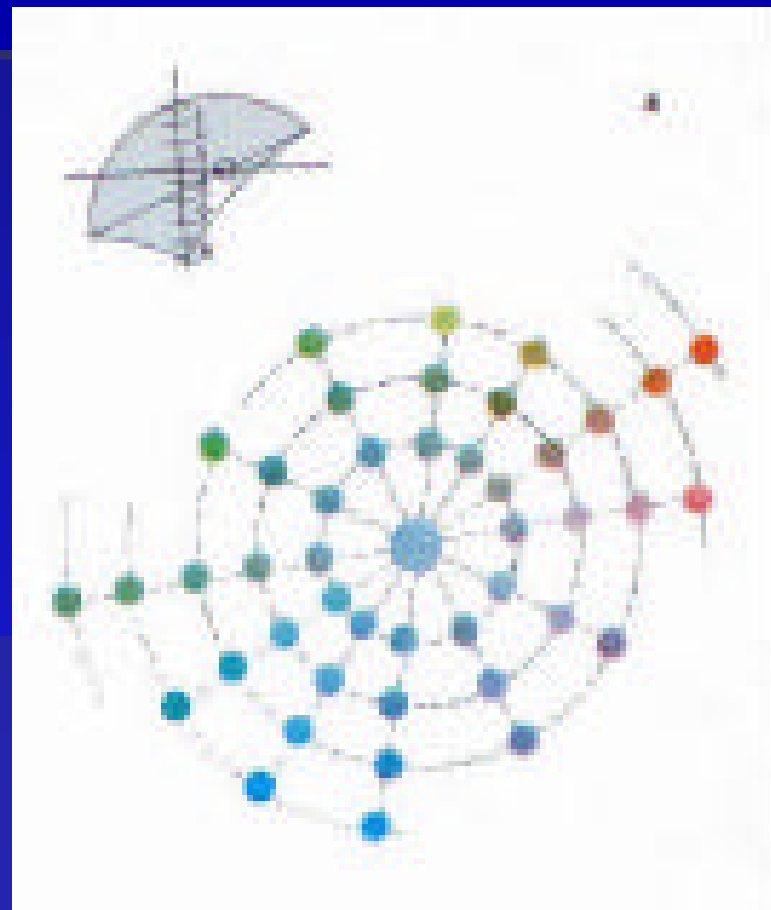
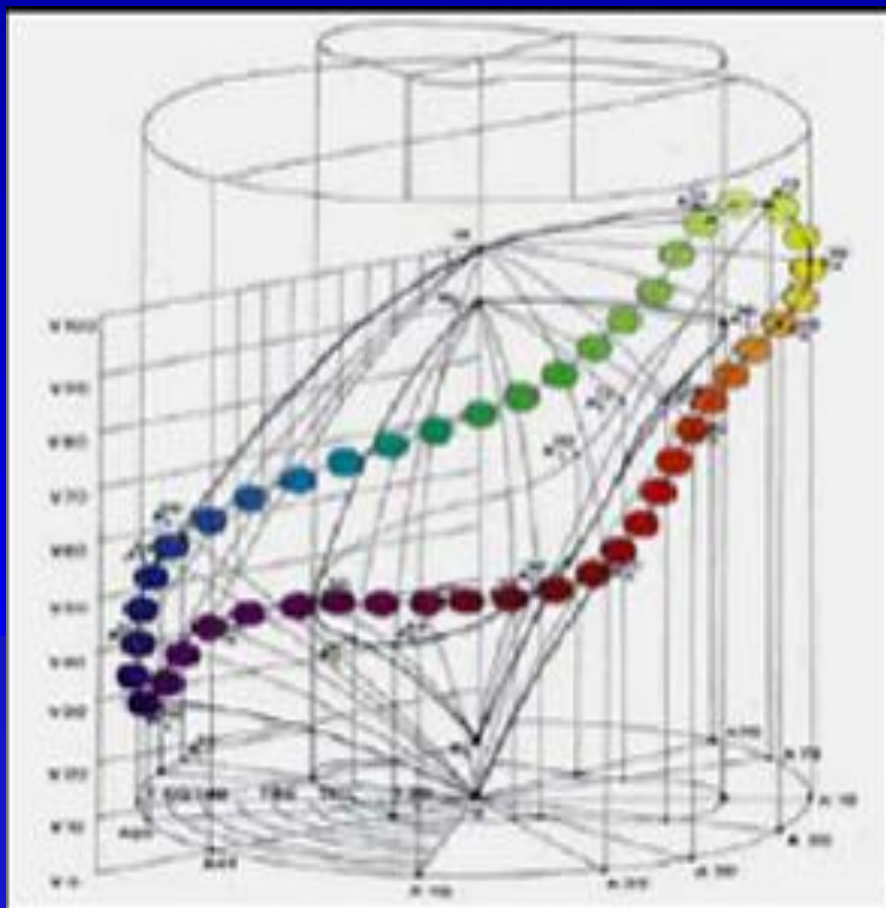
OSTWALD-FÉLE RENDSZER

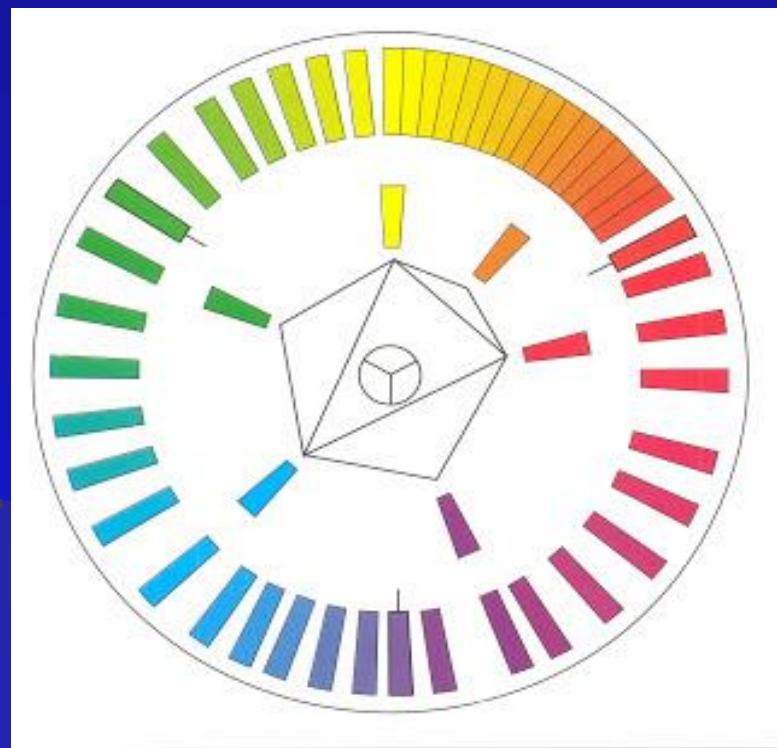
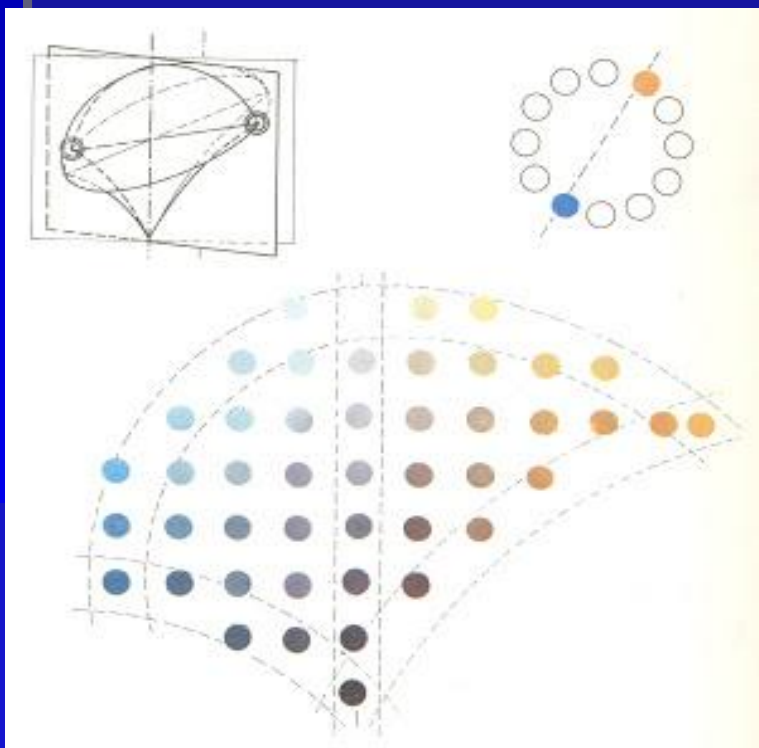
Ostwald színkúp és keresztmetszete

NEMCSICS-FÉLE SZINOID, VAGY COLOROID

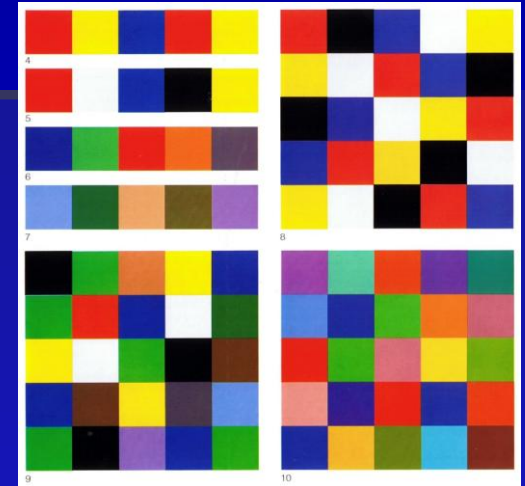
A szinoid függőleges és vízszintes metszete

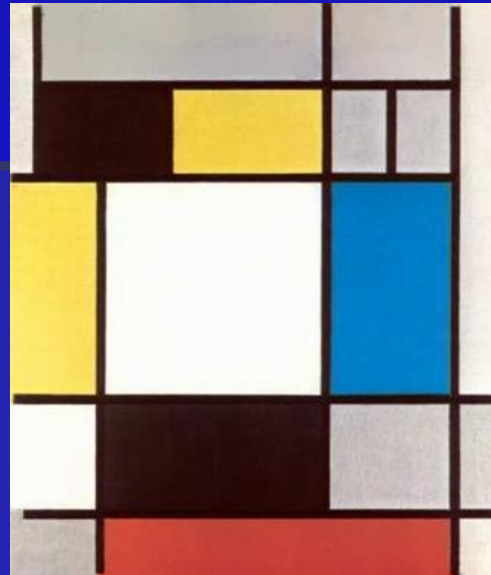
**Színek egymáshoz való viszonya:
kontrasztok és
harmóniák**

Magábanvaló, vagy alapszín színekontraszt

- Előállításához a színeket tisztán a legteljesebb világítóerejükkel kell alkalmazni legalább három egymástól elütő színnel.
- Hatásuk tarka, harsogó.
- A fehér gyengíti, a fekete erősíti a színek világító erejét.

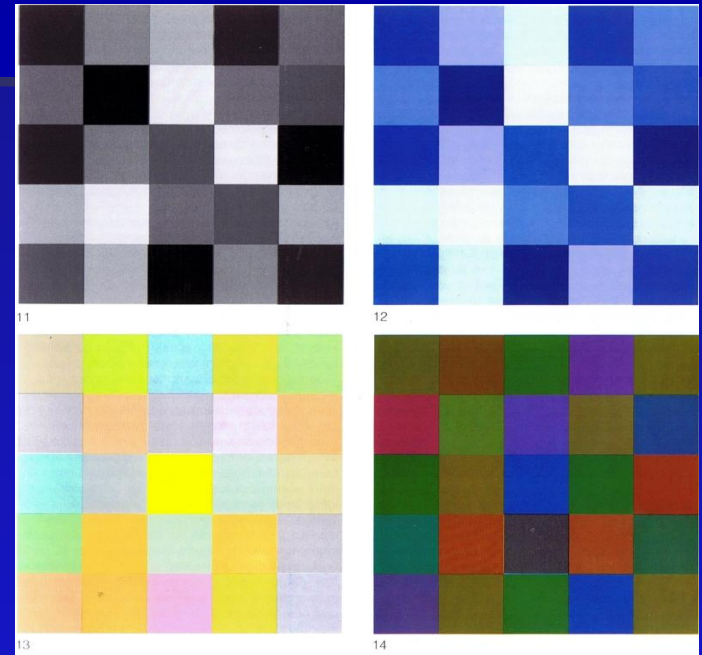
Mondrián:
Kompozíció

Fény-árnyék, vagy sötét-világos kontraszt

- Eltérő világossági értékű színek alkalmazásával hozható létre.
- A barokk festészet állandó stílusjegye

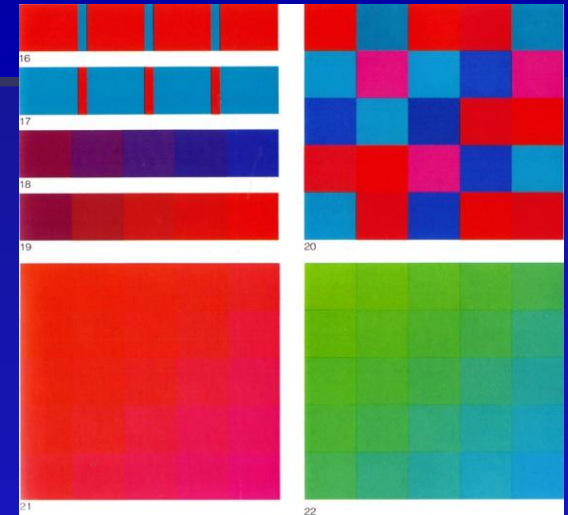
Rembrandt: Éjjeli őrzár

Hideg-meleg kontraszt

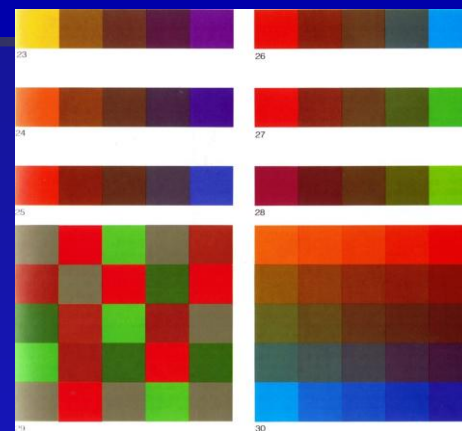
- A vörösesnarancs és a kékeszöld, a meleg és a hideg két pólusa. A tengelyükben levő színekkel hozhatjuk létre a kontrasztot.

van Gogh:
Varjak

Komplementer, vagy kiegészítő kontraszt

- A színek átellenes színeivel hozható létre. Egymással keverve a komplementer színeket szürkét kapunk.

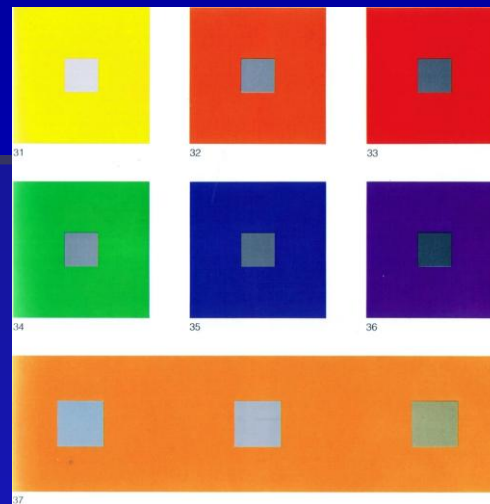

Piero della Francesca:
Salamon fogadja Sába
királynőjét

Szimultán kontraszt

- Egymás mellett elhelyezkedő színek egymásra hatása az érzékelésben.
- Szemünk egy adott szín meglátásakor egyidejűleg, szimultán módon megköveteli a komplementer kontrasztját. Ha az nincs jelen, létrehozza azt.
- Pl.: a vörös alapra szótt fekete csík zöldnek hat, az anyag nyugtalanává válik, vibrálni kezd.

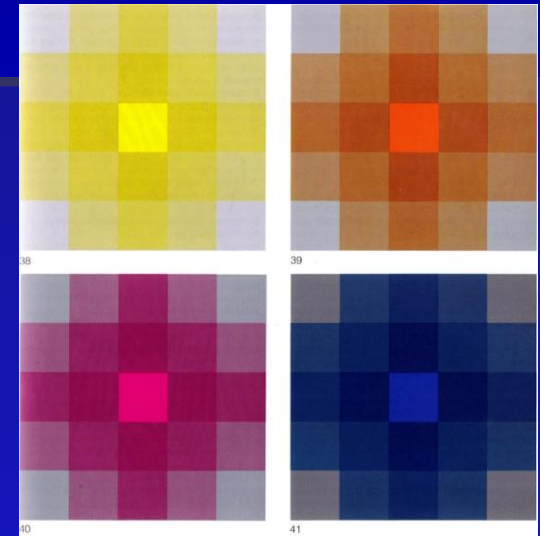
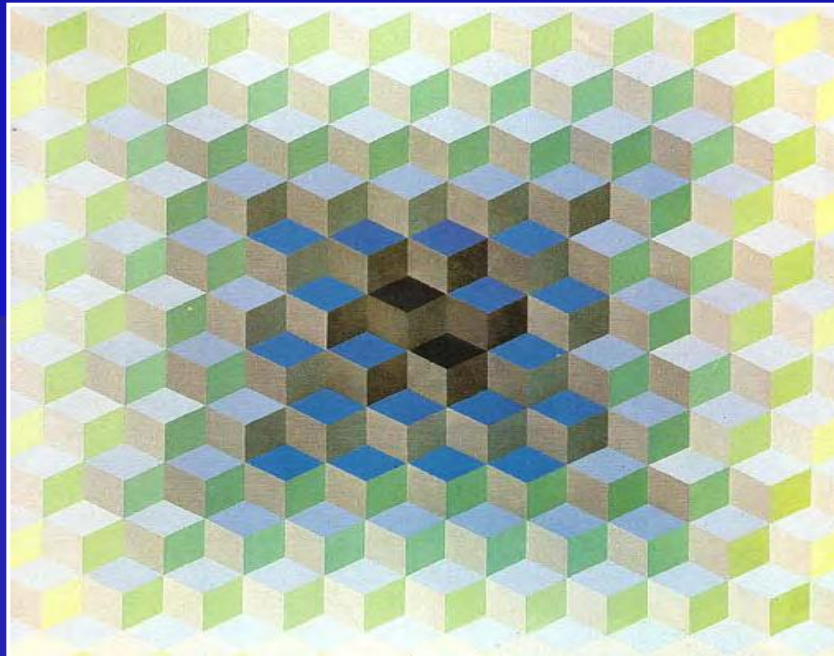
van Gogh:
Az Arles-i kávéház
terasza

Minőségi kontraszt

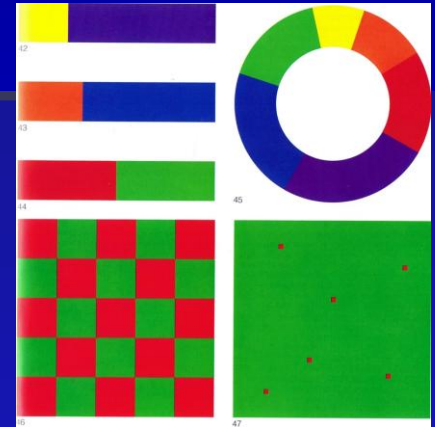
- Minőség a telítettségi fokot jelenti. A ragyogó telített és a tompa tört színek közt jön létre a kontraszt.

Vasarely:
Ion-3

Mennyiségi kontraszt

- Két, vagy több színfolt méret-viszonyaira vonatkozik. Sok-kevés, nagy-kicsi. Egy szín hatóerejét a mérete és a világító ereje határozza meg. A kontraszt megalkotásakor mindkettőt figyelembe kell venni.

Gruber Béla
Két nő a műteremben

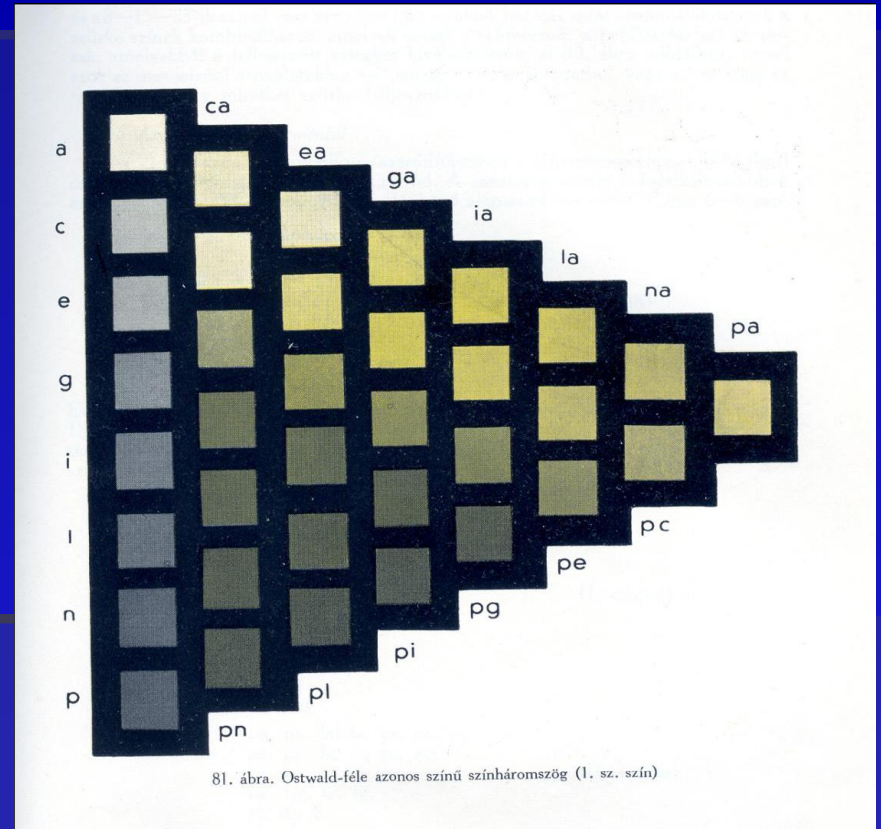
Színharmóniák

két, vagy több szín közös hatására jönnek létre.

- A harmónia egyensúly, az erők szimmetriája.
- Két, vagy több szín akkor harmonikus, ha a keverékükből semleges szürke jön létre, minden más esetben diszharmonikus.
- A harmóniákat a színrendszerben uralkodó törvényszerűségek alapján határozhatjuk meg.

Monokromatikus harmónia

- Egy szín különböző telítettségű módosulatainak használatával jön létre.
- Az Ostwald- féle színek keresztmetszetének felével alkotott harmónia.

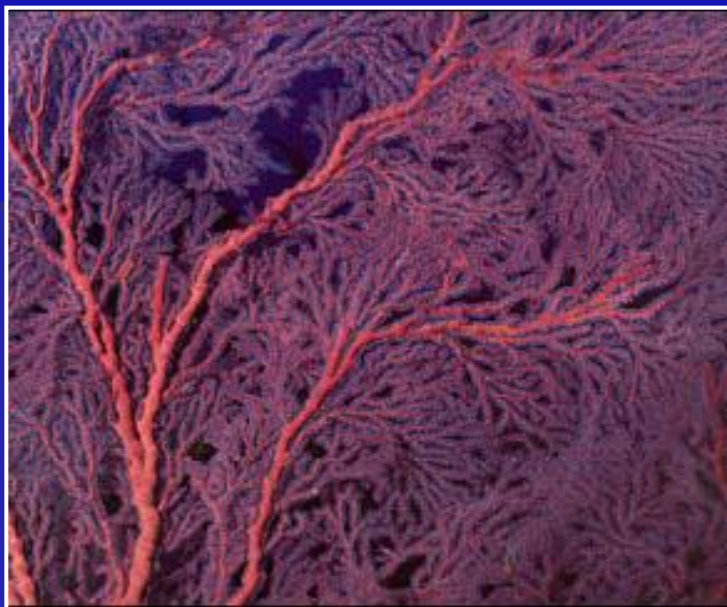
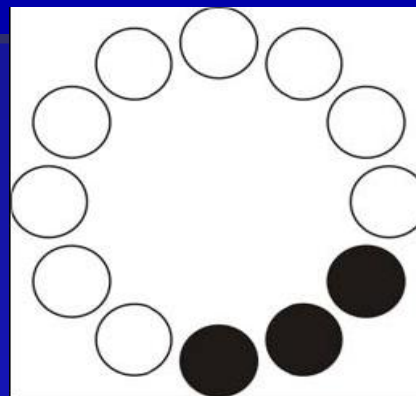

81. ábra. Ostwald-féle azonos színű színháromszög (1. sz. szín)

Analóg harmónia

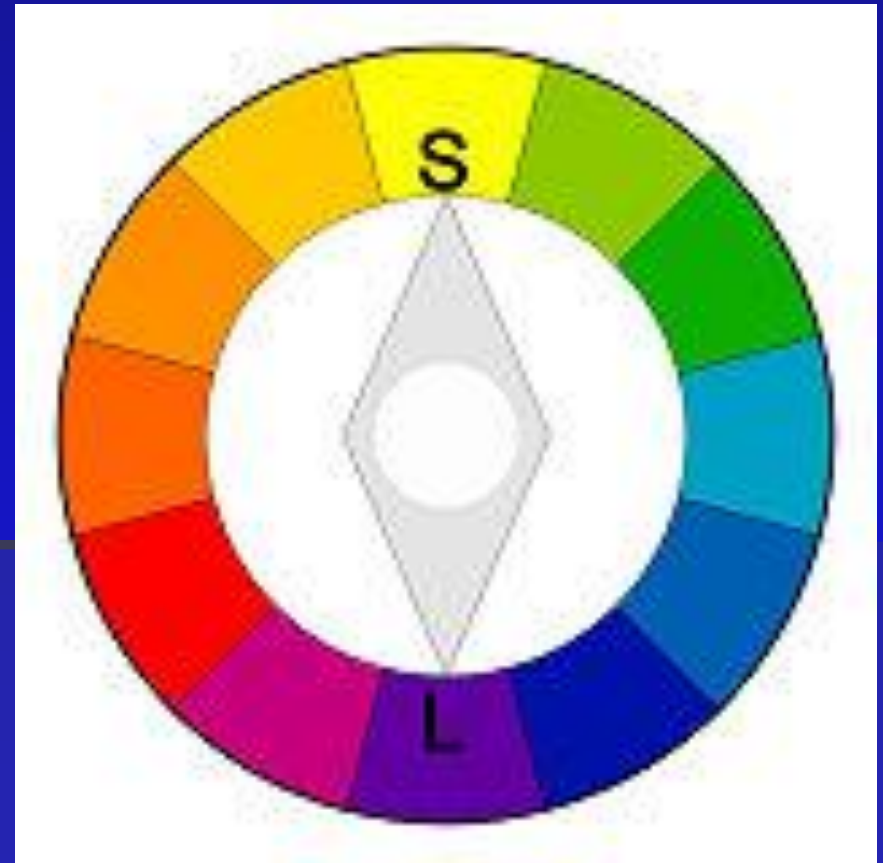
analóg, azonos értékű harmónia

- A színekörben egymás mellett, azonos színcsaládban elhelyezkedő színek harmóniája.

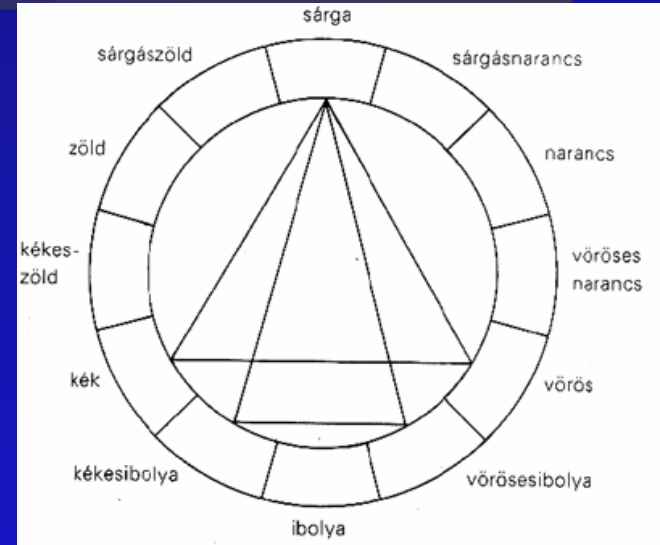
Dikromatikus harmónia

- A legegyszerűbb kettős harmónia a komplementer színharmónia. A színekörben szemben elhelyezkedő színek összhangja.

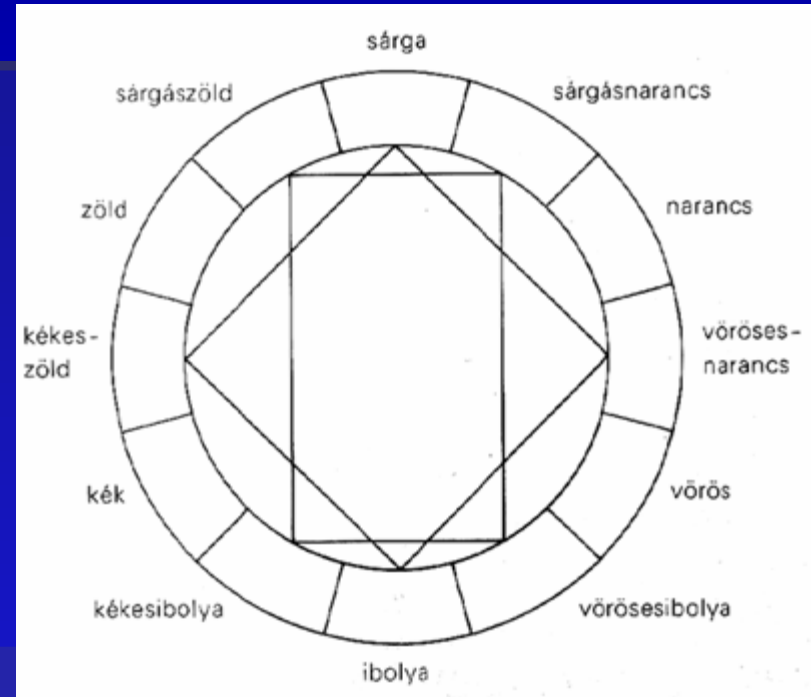
Trikromatikus harmónia

- A színekörbe írt egyenlő szárú, vagy egyenlő oldalú háromszöggel határozhatjuk meg.
- Színkúpban a háromszög a két komplementer színt jelöl ki, valamint a fehéret, vagy feketét.

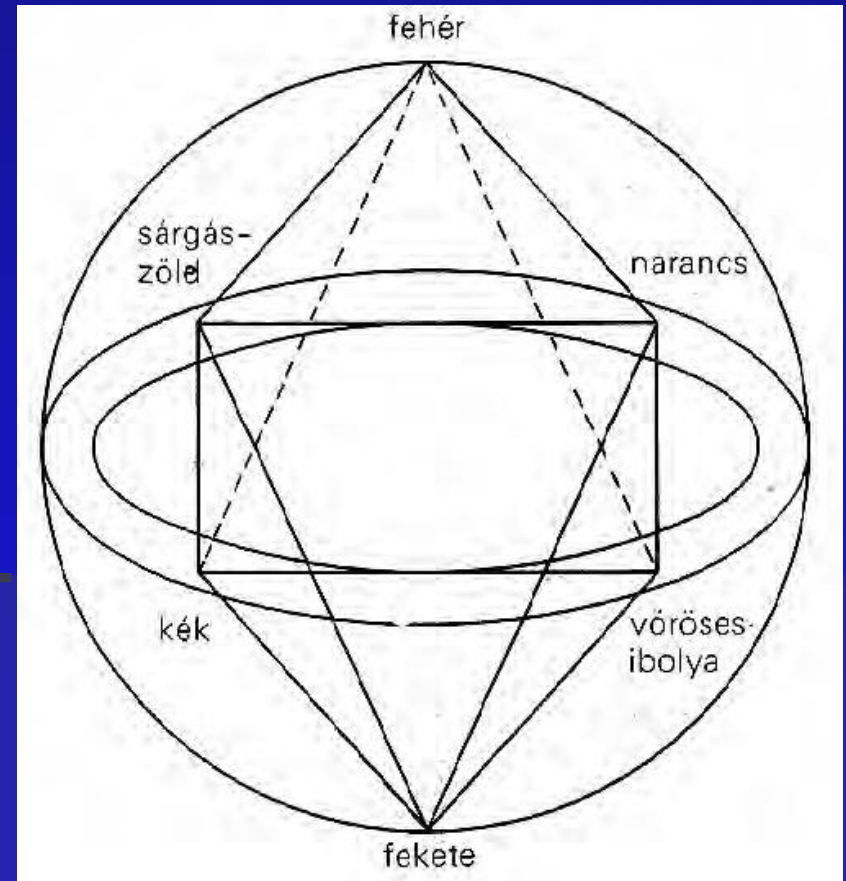
Tetrakromatikus harmónia

- Egy komplementer színpárhoz, egy a színekörben merőlegesen álló komplementer párt rendelünk.
- A téglalap esetében két egymás mellett álló színpárral és a színekörben szemközt álló másik színpárral hozhatunk létre színharmóniát.

Harmónia hat színnel

- Létrehozhatjuk három komplementer-párral,
- vagy két pár komplementerrel és a fehérrel meg a feketével, vagy az őket összekötő szürkékkel.

A színek érzelmi, asszociációs, és gondolati hatásai

